

Móra Ferenc

KICSI JÓSKA

Folyón innen, patakon túl, a nagy erdő közepében volt a csodaforrás. Azért volt csodaforrás, mert aki belőle csak egy cseppet is ivott, azzá változott, amivé akart. Ha madárka akart lenni, hát madárka lett; ha nyulacska akart lenni, hát nyulacska lett. Sőt egyszer egy szegény pásztorfiú ivott a csodaforrásból s király akart lenni, hát király lett. Hiszitek, nem hiszitek, de ez igaz mese, mert éppen így mondotta el Sári néni egy téli estén, mikor a kemence körül ültünk. Sári néni pedig már nagyon, de nagyon öreg, ő már sokat látott, hallott az életben. Lám, a kicsi Jóska első hallásra hitte s borzas fejceskjét édesanyja ölébe hajtva, gondolta magában, hogy ő is szeretne inni abból a csodaforrásból. Mi minden lenne! Lenne kis madárka, nyulacska, erdei virág... hogy lássa, hogyan élnek az állatok, virágok. Szép is lehet az, mindig kinn lenni a szabadban, erdőben, mezőben. Addig-addig gondolkozott, míg egyszer csak elindult kicsi Jóska a nagy erdőbe, a csodaforrás felé. Senki sem vette észre, mikor kora reggel óvatosan kiment a szobából, sem azt nem hallották, mikor az utcaajtó becsapódott, pedig az mindig nagy zajt csinál. A házak, a fák olyan különösek, de ő nem félt, mert kezében tartotta felhúzva nyílpuskáját s bizonyára ettől tartott a jegyzőék kutya, hogy még az sem ugatta meg, pedig az a leggonoszabb kutya. Ment, mendegélt kicsi Jóska a csodaforrás felé. Sietve sietett túl a patakon, a nagy erdő közepébe. Hát egyszer csak megérkezett a csodaforráshoz. Megállott s gyönyörködött a gyöngyöző csodaforrás friss vizében, de most egy kicsit elkezdett félni. Nem csoda, hiszen egyedül volt a nagy erdő kellős közepében, ahol a medvék és farkasok laknak. Bár nem mondta, hogy fél, azért mégis remegve vett a forrásból néhány csepp vizet s amikor itta, ezt gondolta magában:

*Édes csodaforrás gyöngyöző friss vize,
Engemet bátorrá változtass ízibe,
Bátorrá változtass ízibe, ízibe.*

S hiszitek, nem hiszitek, legott azzá változott, ami a legbátrabb a világon: gyönyörű oroszlán lett belőle. Olyan szép, nagy sörényű oroszlán, mint amilyen a képeskönyvekben van lerajzolva. Kicsi Jóska most már igazán nem félt semmitől. Mint hős oroszlán járt, kelt a rengetegben. Amerre ment, futottak bezzeg a vadállatok, mert ő volt a legbátrabb... De meghallották a vadászok, hogy ritka szép oroszlán van az erdőben, elmentek nagy golyós puskákkal, kutyákkal, űzőbe vették, itt is, ott is elállták az utat s ő így sóhajtott:

*Édes csodaforrás gyöngyöző friss vize,
Engem kis virággá változtass ízibe,
Virággá változtass, ízibe, ízibe.*

S hiszitek, nem hiszitek, legott azzá változott. Gyönyörű szép illatos kis virág lett belőle. Ott ült a patak partján, méhek döngicséltek, tarka lepkék játszadoztak körülötte s olyan víg volt a kis virág... De hirtelen beborult az ég, hullott a zápor s megnőtt az áradat, mely zúgva rohant alá a kis patak medrében, eltiporva, elmosva mindent, mi útjában áll. A szegény kis virág félelemmel eltelve látta a felé rohanó árt, mely halála lesz neki s ijedtében így sóhajtott:

*Édes csodaforrás gyöngyöző friss vize,
Engemet nagy fává változtass ízibe,
Nagy fává változtass, ízibe, ízibe.*

S hiszitek, nem hiszitek, legott azzá változott. Nagy hatalmas koronájú fa lett belőle. Ott fenn állt a hegytetőn s büszkén tekingetett, mert ő volt a legszebb, a legnagyobb fa az egész erdőben. Úgy örült annak, hogy ő most a fák királya, de midőn javában örvendezett, jöttek a favágók éles fejszéikkel. S már felemelték nagy fejszéiket, hogy levágják, feldarabolják, midőn ijedtében így sóhajtott: Édes csodaforrás gyöngyöző friss vize, Engem kis madárrá változtass ízibe, Madárrá változtass ízibe, ízibe. S hiszitek, nem hiszitek, legott azzá változott. Szép kis aranytollú, ezüsthangú madár lett belőle. Sűrű bokrok országában szálldogált ágról ágra s olyan szépen dalolgatott, hogy mindenki gyönyörködve hallgatta... De egyszer csak hirtelen lecsapott a héja s üldözőbe vette, hogy zsákmányul ejtse. Repült, repült olyan gyorsan, amint csak tudott, de üldözője mindig nyomában volt s egyre közeledett feléje. Mit tegyen most, mi legyen már? Sírt az üldözött kicsi madár, Jóska. Hiszen akármilyen lett, mindenütt csak szenvednie kellett. Minden állat, fa és virág többet szenved, mint az ember. Ó, ha még egyszer ember tudna lenni! S az a gonosz ragadozó madár utolérte, már tátogatta száját, midőn ijedtében így sóhajtott:

*Édes csodaforrás gyöngyöző friss vize,
Engem kis Jóskává változtass ízibe,
Jóskává változtass ízibe, ízibe.*

S hiszitek, nem hiszitek, legott azzá változott. Olyan ügyes kis Jóska lett belőle, éppen mint azelőtt. Ott feküdt kis fehér ágyában, a puska is ott volt mellette s mindketten jóízűen aludtak. Mikor reggel felébredt, azt mondta kicsi Jóska az édesanyjának: mégis csak legjobb kicsi Jóskának lenni!